

Vizsoly, a világhírű Károli Biblia bölcsője, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében Miskolctól, a megyeközpontról 60 km-re északra, a Hernád völgyében fekszik, Encs, Abaújszántó, Gönc városok és az Eperjes-Tokaji hegység híres várai közelében gyönyörű természeti környezetben.

A magyar települések között Vizsoly mindenképpen az a hely, ahová legalább egyszer az életben el kell menni.

Amennyiben Abaújszántó felől érkezünk, a Dongó nevű dombról szétekintve kedves, szép táj képe tárul elénk. A Hernád völgyében, megbújnak Vizsoly házai, csak a templomtornyok emelkednek ki, mint megbékélésre intő jelek: a római katolikus, a görög katolikus és a református templom. Amint felemeljük a tekintetünket a háztetőkről, a templomtornyokról és a folyó útját mutató sűrű fasorról, meglátjuk az Eperjes-Tokaji heglánc hegyeit Boldogkő és Regéc várának romjaival. Velünk szemben a Cserehát finom hajlású dombjain túl a Gömör-Szepesi Érchegység vonulatai kéklének. Vizsoly azt, hogy már a 12. században ispánsági, királynéi székhely, törvénykező hely, ahol Aba Amádé nádor és Perényi Miklós ítélkezett, a kereskedelmi utak találkozásának is köszönheti. A Lengyelország, Kassa és Oroszország felé vezető fontos folyosó, a via regia, a Zemplén belsejébe nyíló két út, és a Hernádon már ekkor megépített híd jelentősége adta azt a rangot Vizsolyknak, hogy a középkorban mezővárosi titulust kaphatott. Birtokosai között ott találjuk Rákóczi Zsigmondot, a Rákóczi-dinasztia alapítóját, az elszánt törökverőt, a Mágóchy, Keglevich és Semsey családokat.

Vizsolyba ma is lélekfrissítő a séta és a pihenés a rendezett utcákon, a hangulatos főtéren. Vizsoly, a térség települései körében egyre több területen tölt be központi szerepet dinamikusan fejlődő intézményhálózatának és infrastruktúrájának köszönhetően.

Református Templom Református Parókia

Vizsolyi Református Egyházközség
Vizsoly 3888 Szent János u. 123.
Telefon/Fax: (46) 587-512
E-mail: vizsolyibiblia@gmail.com
Web: www.vizsolyibiblia.hu
Lelkipásztor: Kovács Zsolt Levente református lelkész
Telefon: +36 30 749 85 68
Gondnok: Molnár Gergely

Történelmi emlékhely az első teljes magyar nyelvű Bibliát őrző református templom.

A település legrégebbi temploma, az Árpád-kori református templom, mely kívülről zömök, puritán. Tornya, hajója és szentélye, ez a három nagy téregység négyzetes alaprajzú, a szentélyhez kicsiny meghosszabbítással illeszkedő rejtőzködő apszis félköríves. 1220-ban már állnia kellett, mert ebben az esztendőben „Igházasvisi”-t Egyházasvizsolyt említenek az oklevelek.

A templom kezdetben a katolikusoké, a XVI: század derekától a protestánsoké volt. Az épületen, hol javítottak, hol rontottak. A legnagyobb adománya a legutóbbi restaurálásnak volt, amikor feltárták a középkori freskókat. Mindezeket a freskókat úgy tartjuk számon, mint a magyar nemzeti örökséget, melyeket megmutatunk "a magyar Biblia bölcsőjéhez" zárandóklóknak és igyekszünk megőrizni a nyomdokainkba lépő nemzedékek számára.

A vizsolyi református templom Történelmi emlékhely lett. A templomkertben 2017. július 21-én (sztlé) leleplezték le a történelmi emlékoszlopot. Alkotó: Zsigmond Attila

Károlyi-Biblia

Az első, teljes, magyar nyelvű bibliafordítás Vizsolyban látott napvilágot 1590. július 20-án. A kiadás helyszíni megjelölésével hivatalosan Vizsolyi Bibliának is hívjuk, de elterjedt a fordító nevét megőrző Károlyi/Károli Biblia kifejezés is. A református templomban látható a Károlyi-Biblia egyik eredeti példánya. Eredeti, megdobban az ember szíve, fantáziája nekilödul, látja a kéziratokkal gyalogosan bandúkoló vagy szekerecskén bóbiskoló diákokat, akik hozzák Göncről Vizsolyba, a nyomdába a Szent Biblia magyarra fordított lapjait és viszik vissza a próbanyomatokat. Nap, mint nap, pontosan 2412 oldalt. A kéziratot szállító diákok között ott találjuk Szenczi Molnár Albertet, aki ezekről az évekről később így ír: „Lábánál forganék az böcsületes embernek, Caroli Gáspárnak, az gönci prédikátornak.”

Igy készült el a Szentírás valamennyi könyvének magyar nyelvre fordítása és kinyomtatása 3 év alatt, és 1590-ben megjelent az első teljes magyar nyelvű Biblia. Az a könyv, amely évszázadokon át az egyetlen anyanyelvű remekmű volt ezrek és ezrek számára.

Mankovits Bálint nyomdászt műhelyével együtt Rákóczi Zsigmond hozta a faluba. A nyomtatáshoz Németországból is szállítottak betűket és Lengyelországból papírt. Az első magyar nyelvű teljes Biblia így válhatott a hazai irodalomtörténet és nyomdatörténet kiemelkedő teljesítményévé.

A református templomban a Károlyi - Biblia későbbi kiadásából kis kiállítás látható. A bibliák 1608 és 1974 között készültek Európa különböző nyomdáiban: Hanauba, Váradon, Kasselbe, Pozsonyban, Pesten és Budapesten.

Hungarikum

A Vizsolyi Biblia 2015. január 29-e óta, a hungarikum törvény védelme alá helyezett minősített érték, a magyar kultúra csúcsteljesítménye, a fordítói, szöveg-gondozói és kiadói (nyomtatási) munkák egyedülálló hatástörténete okán. Kulturális örökség szakterületi kategóriában, a magyar protestantizmus egyetlen hungarikuma.

A református Betlehem - Vizsolyi Biblia Látogatóközpont Bibliás Könyvesház

A vizsolyi látnivalók 2013-ban a Bibliás Könyvesházzal bővült, melynek festett kazettás mennyezetét Gaál János Népművészeti Mestere díjas restaurátor készítette. Ez az épület a Vizsolyi Biblia Látogatóközpont (a Református Betlehem) fogadó épülete, mely több funkcióval rendelkező turista bejárat, itt lehet megvásárolni a belépő jegyeket, de egyházi témájú könyvek, ajándékok vásárlására, kávékülönlegességek, üdítők, édességek fogyasztására is van lehetőség. A tárlatvezetések mindig a Bibliás Könyvesházból indulnak!

Mantskovits Bálint Nyomdatörténeti Múzeum és Vincellér-ház

A vizsolyi református templom kertjén belül 2015 szeptemberében nyílt meg a Mantskovits Bálint Nyomtatástörténeti Múzeum, amely 4 teremből áll. Első két termében nyomdatörténeti kiállítás található eredeti és korhű gépekkel, eszközökkel, melyek közül néhányat ki is próbálhat a látogató. A második két teremben "A bortól a Bibliáig" című kiállítás látható. A kiállítás mindkét terme, festett kazettás mennyezetrel van díszítve. A múzeum szerves része a Látogatóközpontnak, így a belépők ide is érvényesek.

Római Katolikus Templom

**Keresztelő Szent János
Római Katolikus Plébániai Hivatal**

3888 Vizsoly, Szent János u.102
Telefon: (46) 387-109
Plébános: Arvai Zoltán
E-mail: arzo72@gmail.com
Web: <http://vizsolyiplebania.zxq.net>

Az új római katolikus templom 1799-re épült fel. Holland festőművész alkotta az oltárképet, mely Jézus megkeresztelését ábrázolja. Ugyancsak 18. századi munka a szintén holland festőre valló Nepomuki Szent János kép, az olasz festőre utaló Szűz Mária kép és a Megváltó keresztthalálát különös őszinteséggel felidéző barokk fafeszület. A templomot többször felújították, legutóbb 1991-ben készült el a külső-belső rekonstrukció.

A műemlék jellegű vizsolyi görög katolikus templom 1901-ben épült fel a hívek gyűjtötte közadományokból. Külön figyelmet érdemel: szószek, gyertyatartók, oltár, ikonostáz. A templomháj hossza 17, szélessége 7 méter.

Görög Katolikus Templom

Istenszülő elhunytja

3888 Vizsoly, Szent János u. 78,
Telefon: (46) 387 704

Szentélye nyugatra néz, keramit kockával van kirakva. Tölgyfa ajtaja román stílusú. Tabernákulum, hat gyertyatartója szép látvány. Oltárán az evangéliumi könyv látható, alatta a textil ereklyetartó a belevarrt ereklyével. Az itt látható egyik olajfestmény Szűz Máriát, Nagy boldogasszonyt - az Ő tiszteletére szentelték fel a templomot - a másik Jézus Krisztus megkeresztelését ábrázolja.

Az ikonostázion 1996-ban készült el

Hernád

Vizsoly település határában kanyargó Hernád folyó kellemes kikapcsolódási lehetőséget kínál a vízi turizmus szerelmeseinek. A Hernád parton sátorozók élvezhetik a fürdést, kipróbálhatják a vadvízi evezést, kajakozást, de a horgászat szerelmesei is gazdag halzsákmányra számíthatnak mind a Hernád folyóban, mind pedig a mellette található Horgásztóban.

Kőfejtő

Érdekes látványosság a kőfejtő, mely a földtörténeti harmadkorban, a miocén kori vulkanizmus eredményeként alakult ki, ma geológiai bemutató hely.

Vizsoly Községi Önkormányzat

Kiadó
Vizsoly Községi Önkormányzat
3888 Vizsoly, Szent János u. 155
Telefon/Fax: (46)587-449; (46)587-450
E-mail: miklosbihi@gmail.com
Web: www.vizsoly.hu